

Κυπριακό Τραπεζικό Σύστημα: Επιτόκια και Τέλη

Ανδρέας Μιλιδώνης

Καθηγητής Χρηματοοικονομικής

Τμήμα Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής

Σχολή Οικονομικών και Διοίκησης

Πανεπιστήμιο Κύπρου

26 Σεπτεμβρίου, 2023

Πανεπιστήμιο Κύπρου
University of Cyprus

Cypriot Banks: Navigating Global Challenges and Future Prospects

Andreas Milidonis

Professor of Finance

Department of Accounting & Finance

Faculty of Economics & Management

University of Cyprus

Presented on June 27, 2023

Download at:

<http://amilidonis.com/wp-content/uploads/2023/09/Cyprus-Banking-Sector-AM.pdf>

Σύνοψη προηγούμενης παρουσίασης

Οι Τράπεζες στην Κύπρο λειτουργούν σε περιβάλλον με:

- Το χαμηλότερο επίπεδο εμπιστοσύνης στην Ευρώπη.
- Την 3η χαμηλότερη βαθμολογία Διαφάνειας (Transparency.org) στην Ευρώπη.
- Λιγότερο ανταγωνισμό: «Αφαίρεση» τουλάχιστον 4 μεγάλων τραπεζών την τελευταία δεκαετία (CPB, FBME, COOP, RCB).

Σύνοψη προηγούμενης παρουσίασης

Ωστόσο, έχουν βελτιωθεί σημαντικά σε:

- Εταιρική διακυβέρνηση
- Ποιότητα Ενεργητικού
- Κεφαλαιακή επάρκεια
- Καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και συμμόρφωση.

Σήμερα:

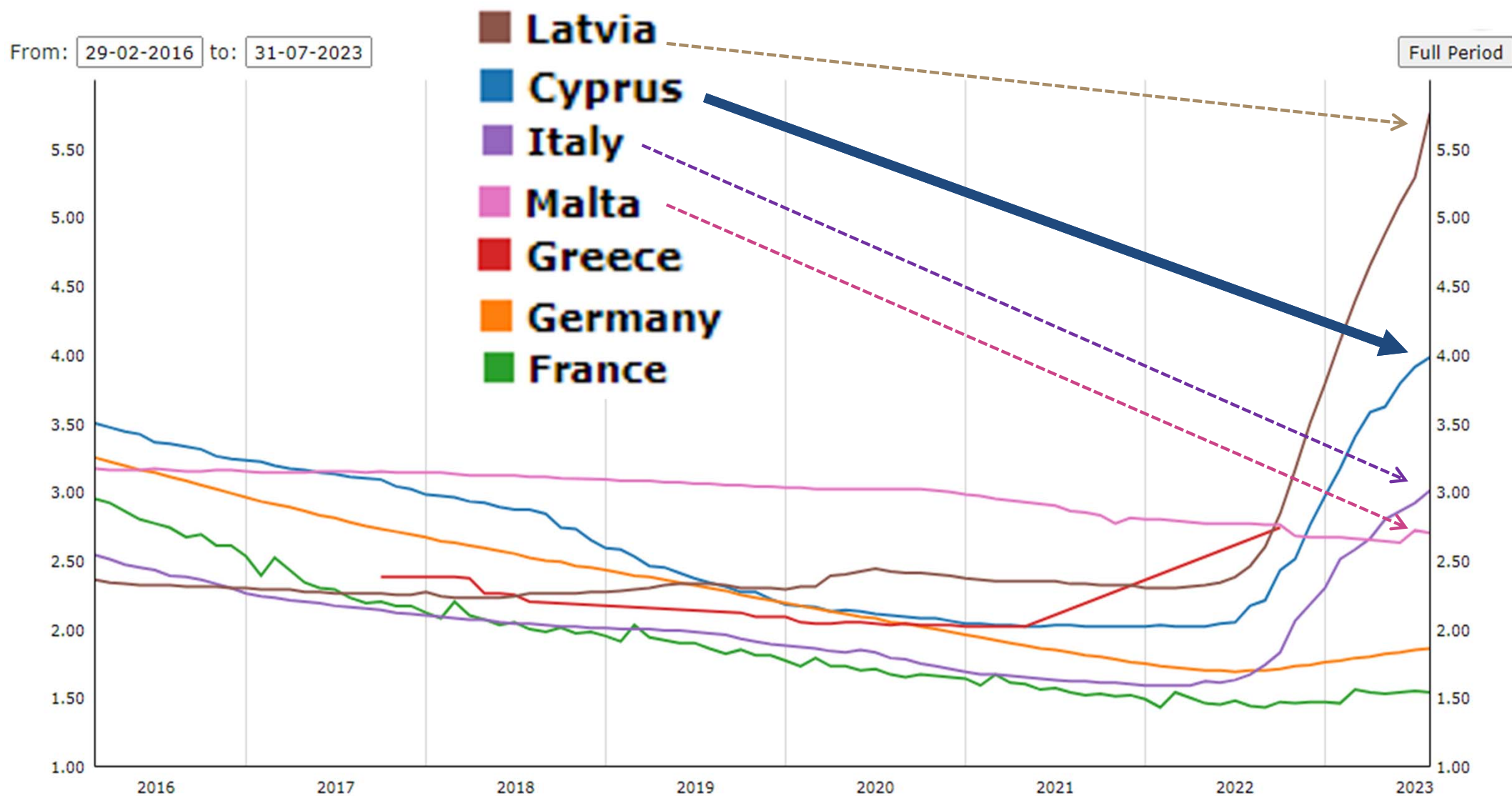
Αν και υπάρχουν αριετές προκλήσεις για το μέλλον του τραπεζικού τομέα (π.χ. ESG), σήμερα θα επικεντρωθώ σε θέματα που έχουν να κάνουν με την επικαιρότητα:

- Δανειστικά επιτόκια
- Καταθετικά επιτόκια
- Τέλη, χρεώσεις και ψηφιοποίηση

Δανειστικά Επιτόκια

Υφιστάμενα Δάνεια (Στεγαστικά)

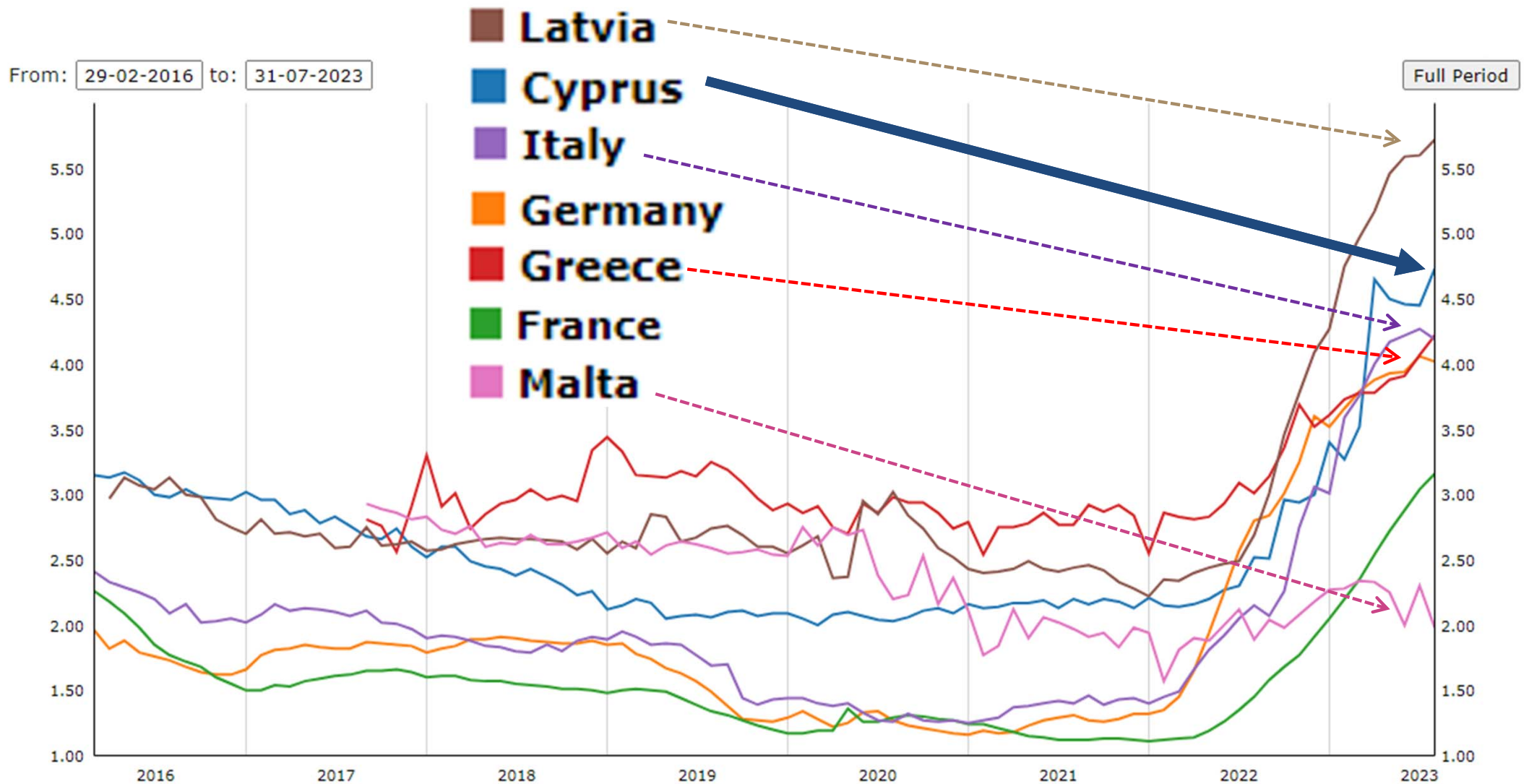
Παρόμοια ή μεγαλύτερη ευκαμψία στις αυξήσεις δανειστικών επιτοκίων

Δανειστικά Επιτόκια

Νέα Δάνεια (Στεγαστικά)

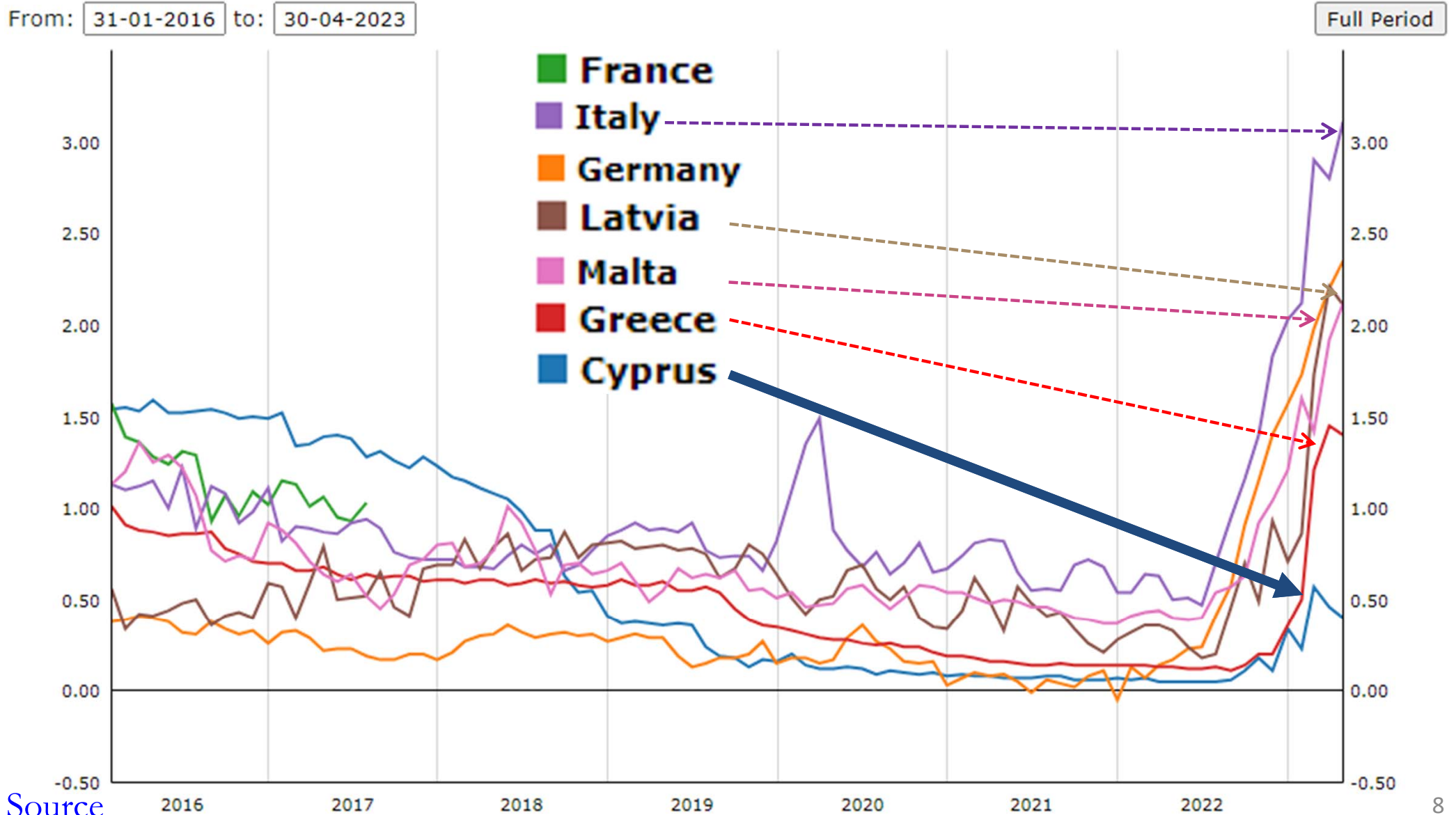
Μεγαλύτερη ευκαμψία στις αυξήσεις δανειστικών επιτοκίων

Καταθετικά Επιτόκια

Υφιστάμενες Καταθέσεις (2 ετών)

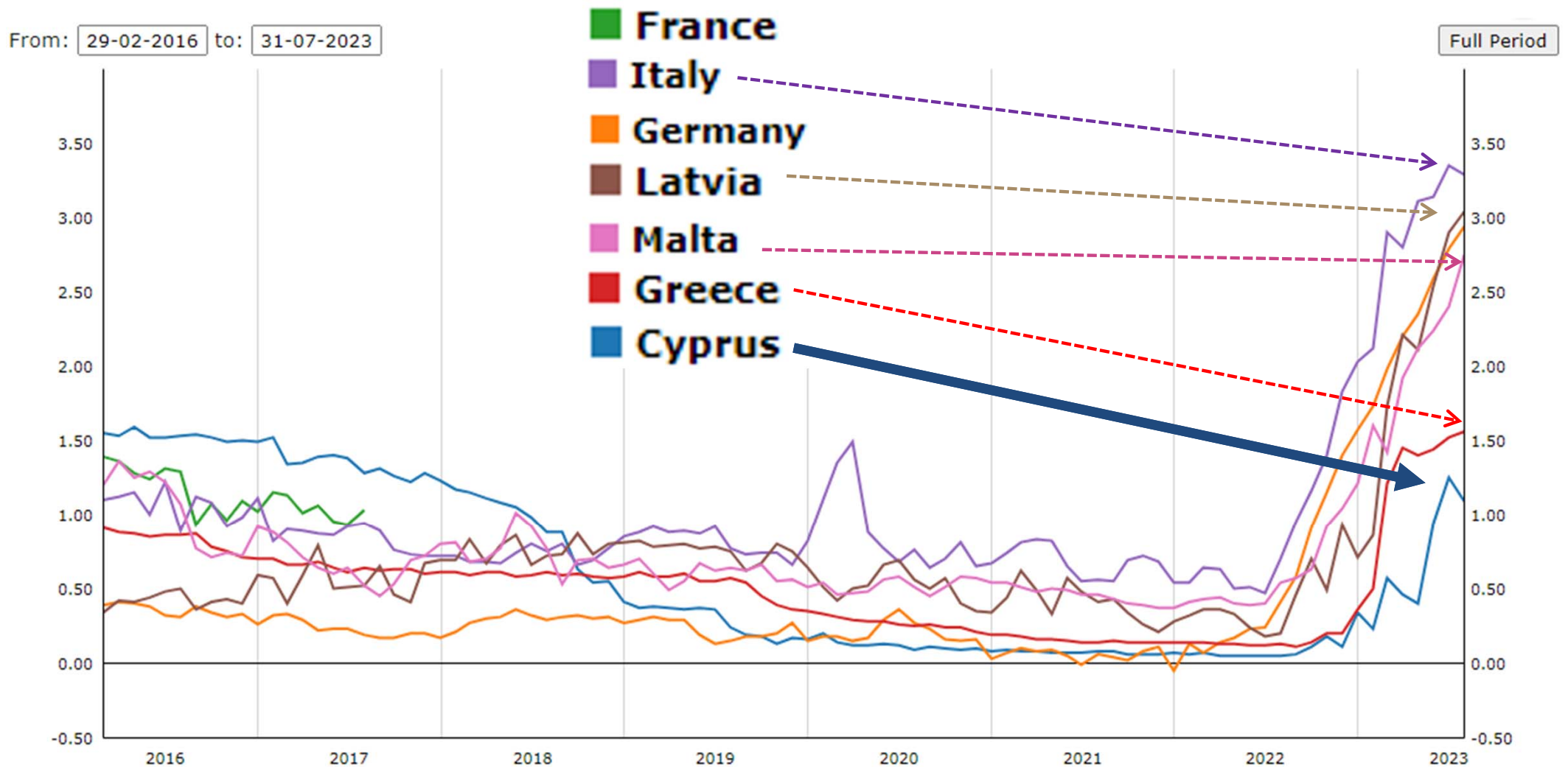
Μεγαλύτερη δυσιαμφία στις αυξήσεις από άλλες χώρες...

Καταθετικά Επιτόκια

Νέες Καταθέσεις (2 ετών)

Μεγαλύτερη δυσιαμφία στις αυξήσεις από άλλες χώρες...

Επιτόκια - Σύνοψη

Σε σχέση με τις πρόσφατες αυξήσεις των επιτοκίων από την ΕΚΤ:

Επιτόκια καταθέσεων:

- Παρατηρούμε μια δυσκαμψία στην Κύπρο σε σχέση με άλλες χώρες της Ευρωζώνης (ΕΖ).
- Η ίδια τάση τόσο για υφιστάμενα αλλά και για νέες καταθέσεις.
- Τα επιτόκια καταθέσεων από τα χαμηλότερα στην ΕΖ.

Επιτόκια δανείων:

- Παρατηρούμε μια παρόμοια ή μεγαλύτερη ευκαμψία στην Κύπρο.
- Η τάση είναι συγκρίσιμη με πολλές άλλες χώρες της Ευρωζώνης (ΕΖ).
- Τα επιτόκια δανείων από τα υψηλότερα στην Ευρώπη.
- Η ίδια τάση τόσο για υφιστάμενα αλλά και νέα δάνεια.

Μεγάλη απόκλιση μεταξύ καταθετικών και δανειστικών επιτοκίων

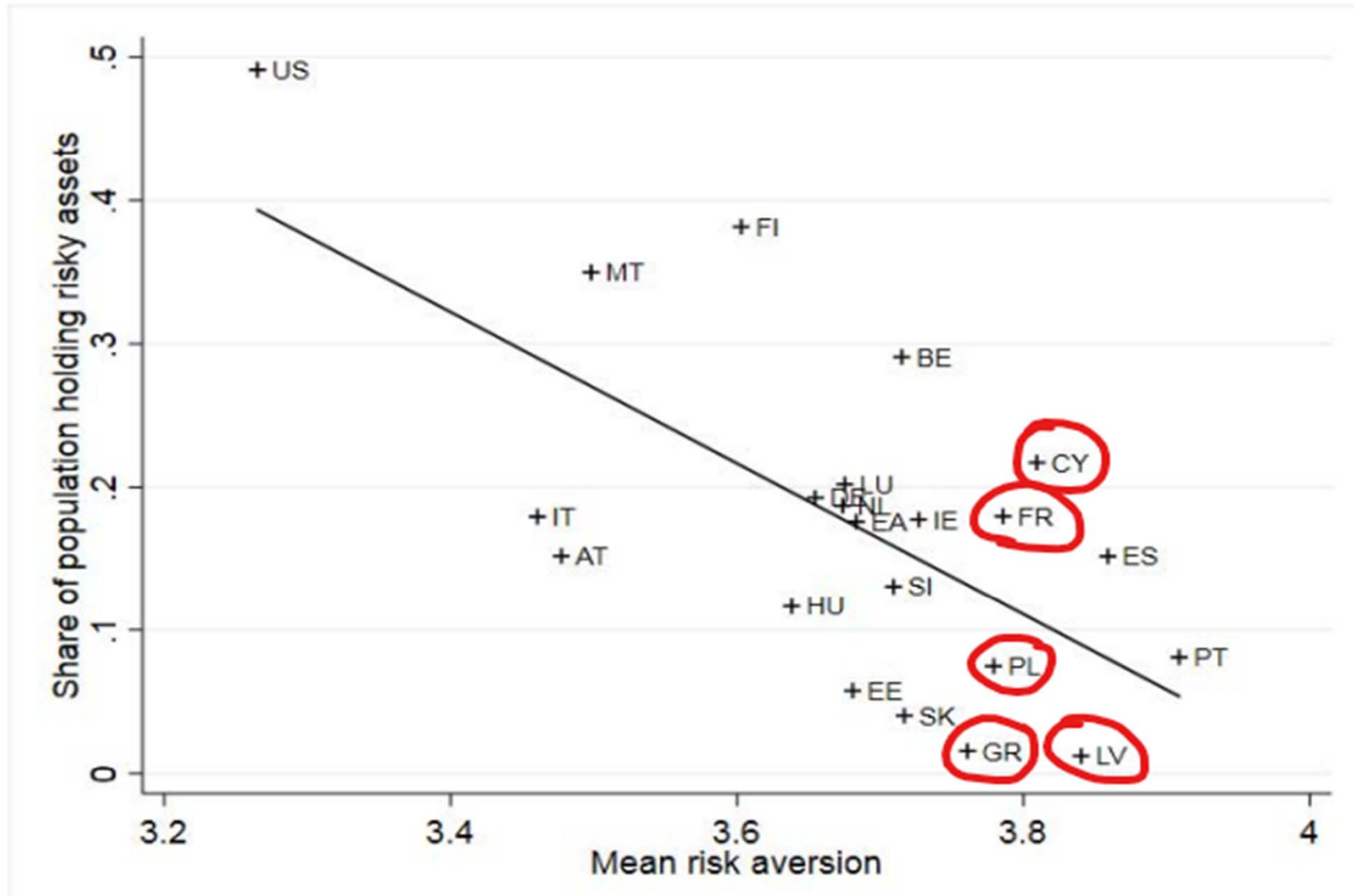
Πιθανές εξηγήσεις:

- Χαμηλή ανάληψη ρίσκου (higher risk aversion);
- Είναι το χαμηλό επίπεδο εμπιστοσύνης στην Κύπρο;
- Πλεονάζουσα ρευστότητα;
- Είναι η αναλογία δανείων προς καταθέσεις;
- Αυξημένη συγκέντρωση της αγοράς (χαμηλός ανταγωνισμός);

- Άλλος λόγος;

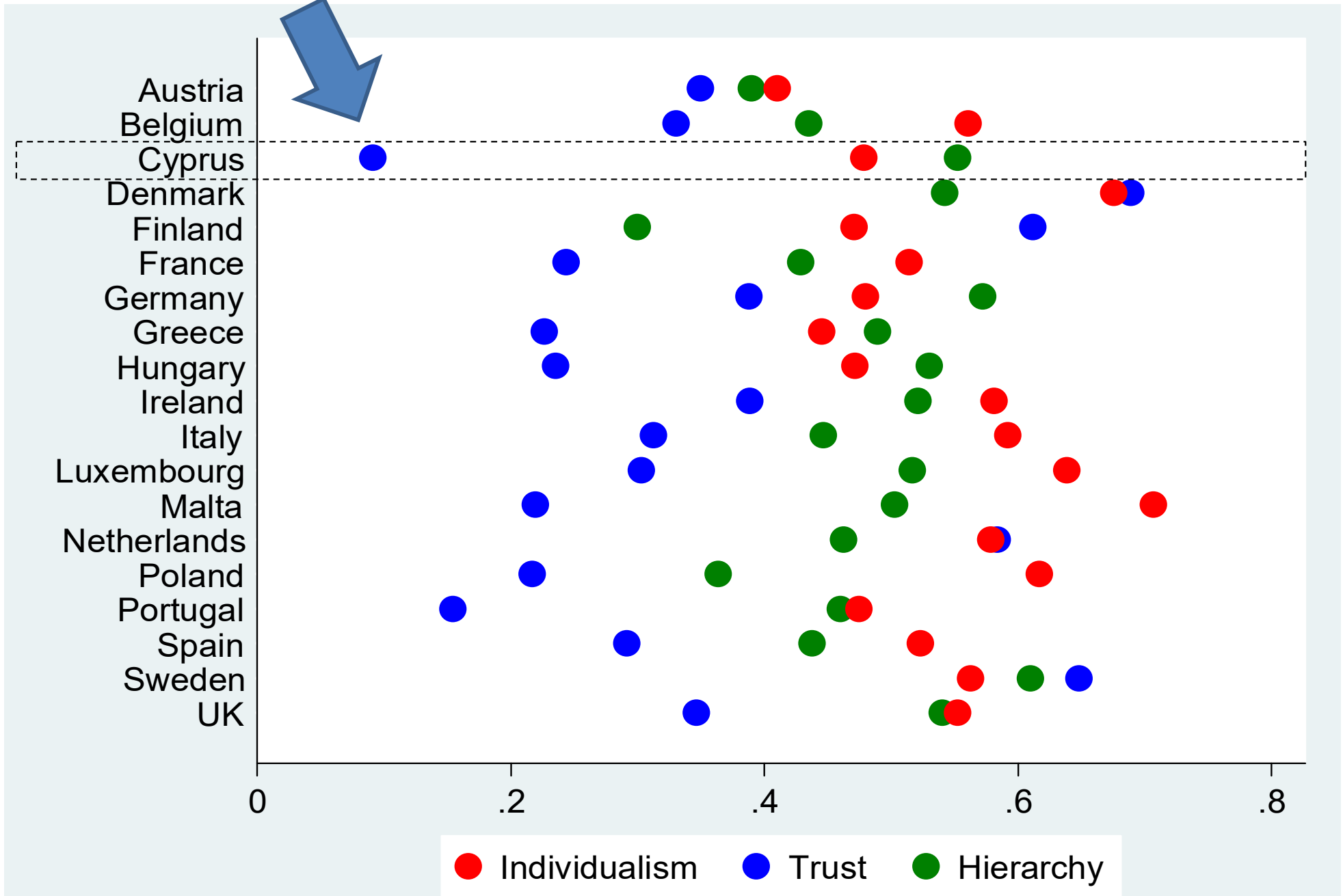
Αποστροφή ρίσκου;

- Αποστροφή κινδύνου έναντι % πληθυσμού που επενδύει με ρίσκο
- Δεν υπάρχουν μεγάλες διαφορές μεταξύ Κύπρου και Ελλάδας, Λετονίας.

[Figure 4 from Bekhtiar, Fessler and Lindner \(2019\)](#)

Εμπιστοσύνη;

Trust

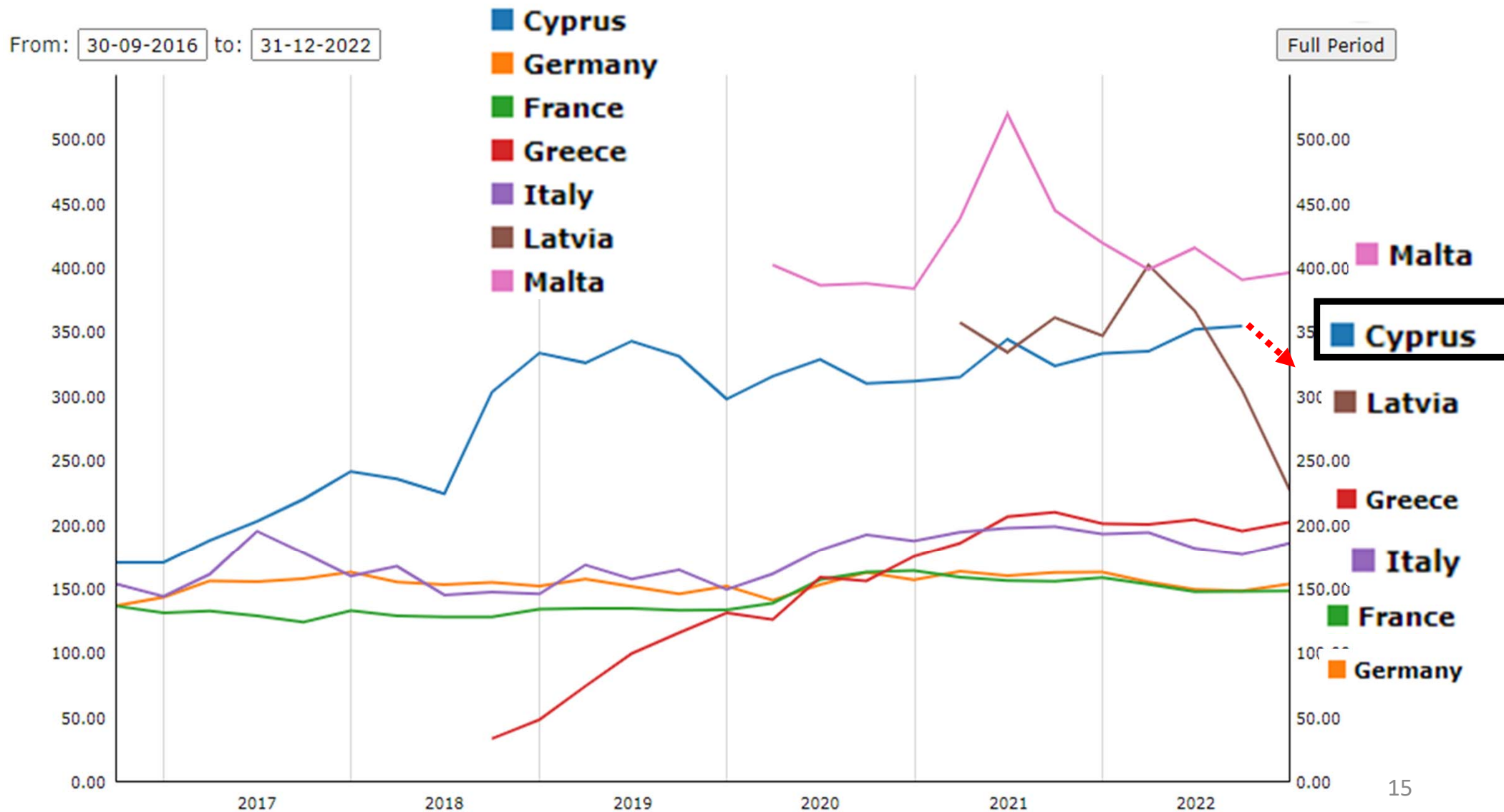
Survey which poses the following Question:

“Generally speaking, would you say that most people can be trusted or that you need to be very careful in dealing with people?”

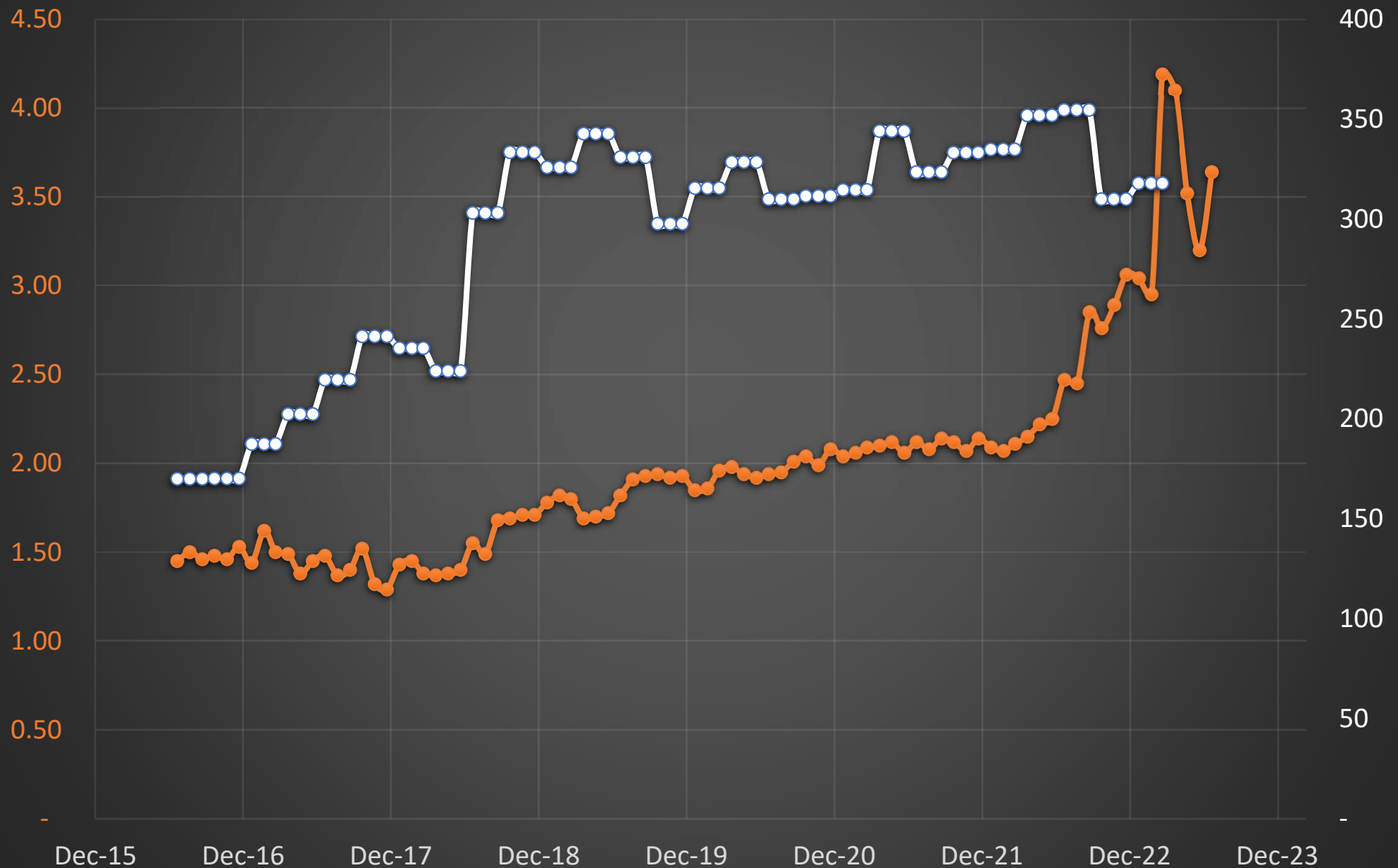
- *Higher values indicate higher trust in people.*

Πλεονάζουσα Ρευστότητα;

- Liquidity Coverage Ratio: **2nd highest in Europe.**
- Source: Supervisory Banking Statistics (2022). [Source](#)

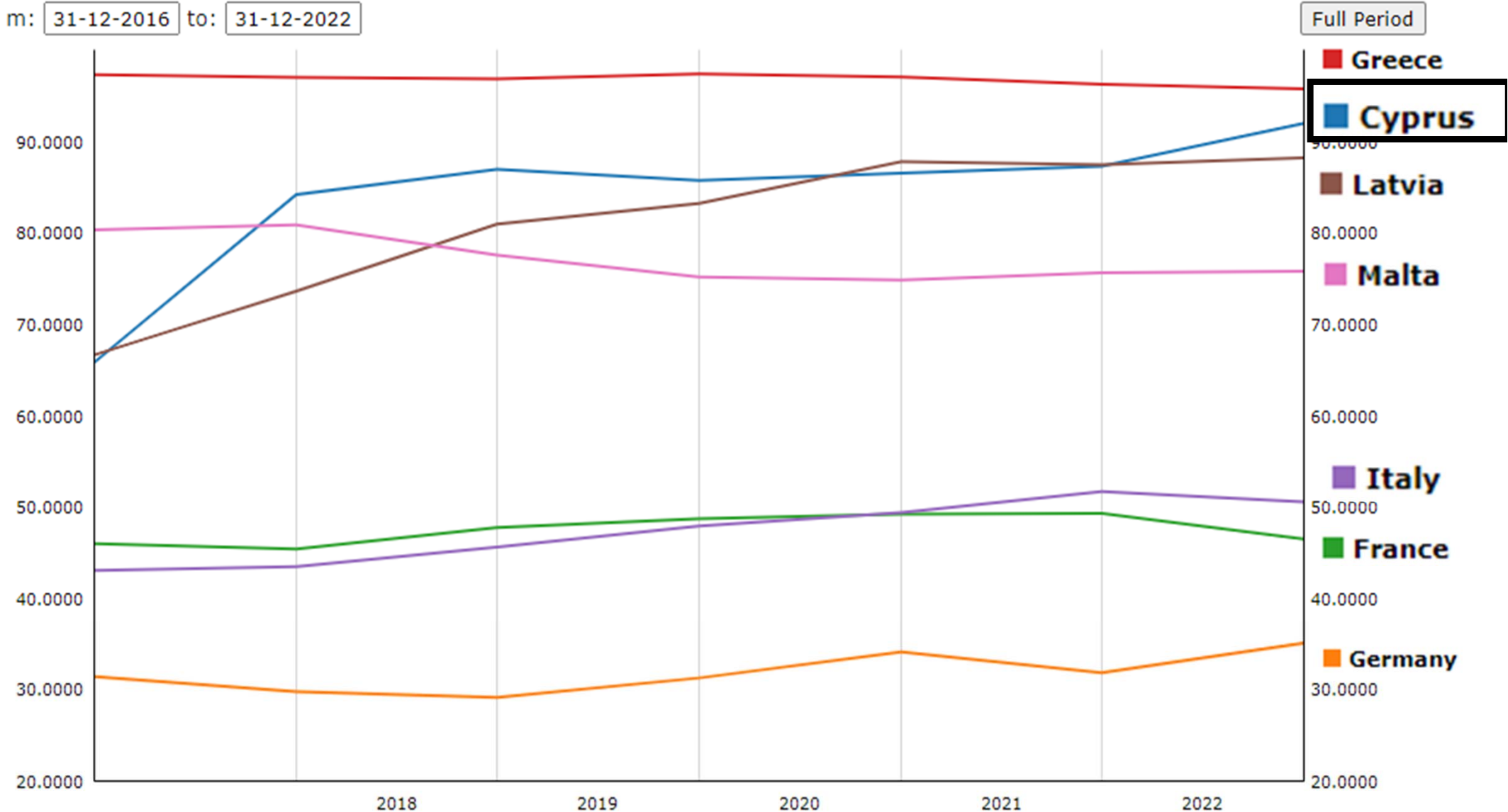

Διαφορά Στεγαστικού με Καταθετικού % (Νέο Δάνειο) και Δείκτης Κάλυψης Ρευστότητας (%)

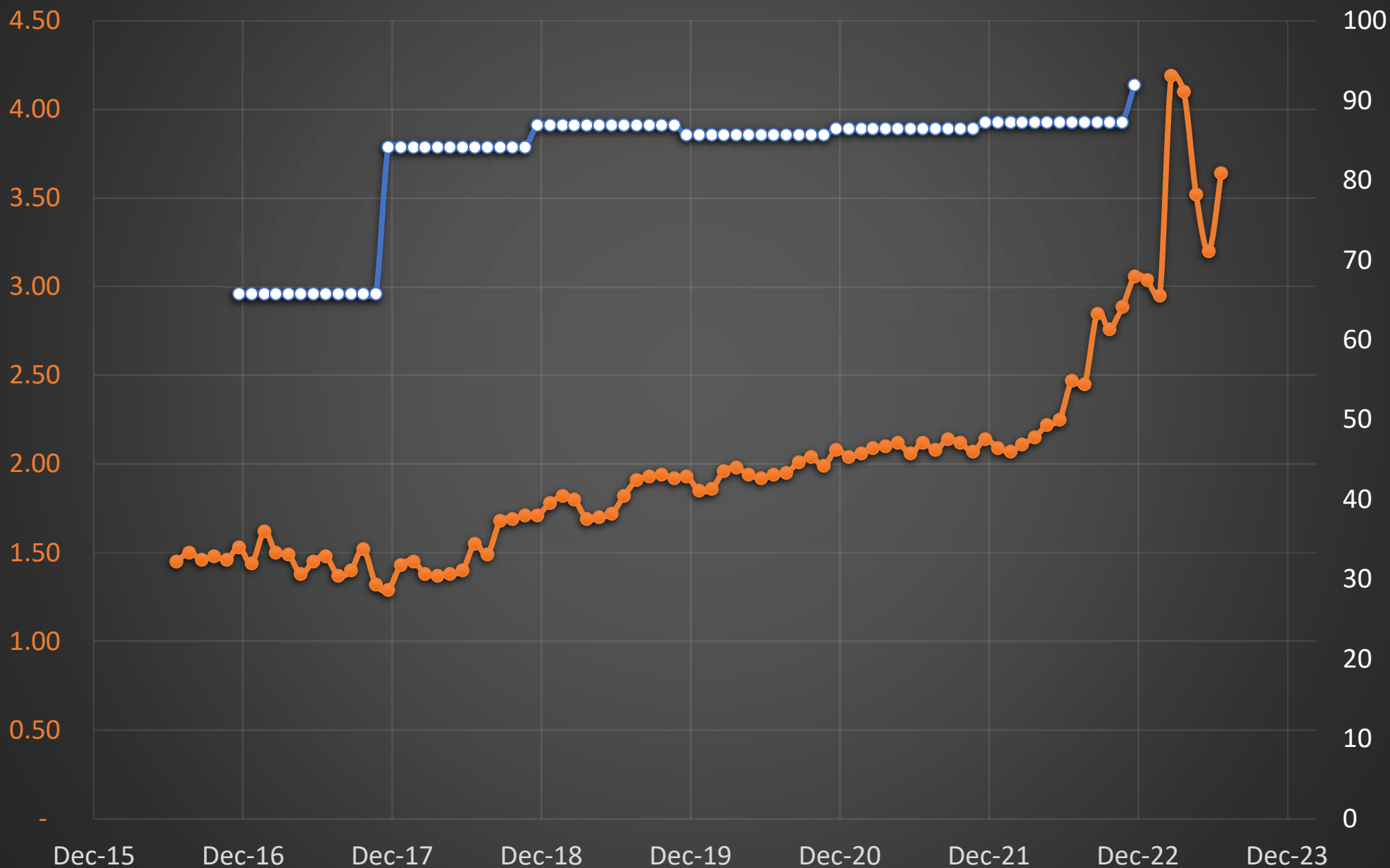

Συγκέντρωση αγοράς;

- Μερίδιο 5 μεγαλύτερων πιστωτικών ιδρυμάτων: **2η πιο συγκεντρωμένη.**
- Source: Banking structural statistical indicators (2022). [Link](#)

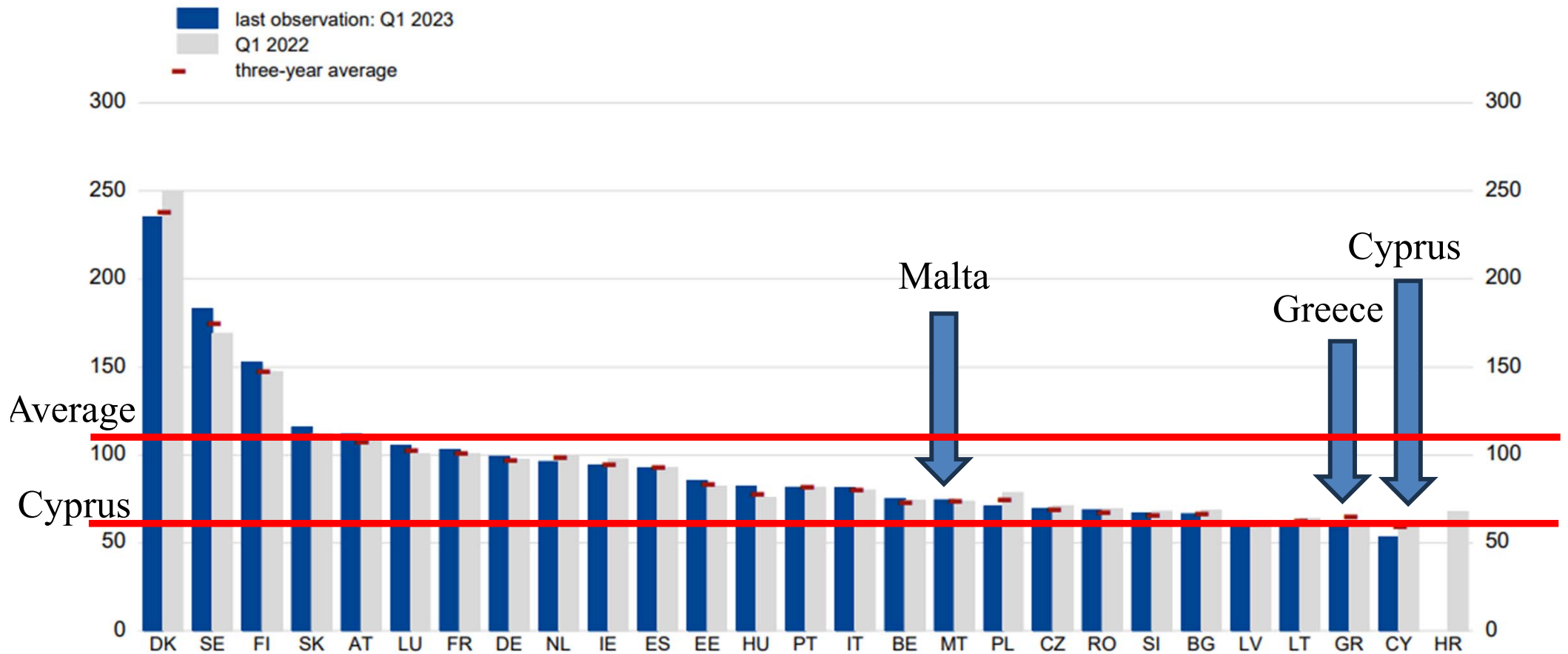

Διαφορά Στεγαστικού με Καταθετικού % (Νέο Δάνειο) και Συγκέντρωση Αγοράς (%)

Δείκτης Δανείων-προς-καταθέσεις;

4.7 Loan-to-deposit ratio
(EU; percentages)

Source: ECB.

Notes: MFI sector excluding the ESCB. Data refer to the ratio between total loans and total deposits vis-à-vis domestic and euro area households and NFCs, and non-domestic and non-euro area residents excluding banks and general government. Mortgage banks in Denmark, which represent around 55% of total MFI loans to domestic NFCs, are not allowed to take deposits owing to regulations, but must fund their lending through issuance of covered bonds only. Excluding mortgage banks from the indicator, the loan-to-deposit ratio for DK is equal to 0.59 for Q3 2022 and 0.59 for Q3 2021.

Κερδοφορία

Οι κυπριακές τράπεζες διεύρυναν περισσότερο τα κέρδη τους από τις αυξήσεις επιτοκίων, σε σχέση με άλλες ευρωπαϊκές τράπεζες, επισημαίνει ο Αντιπρόεδρος των Moody's και Ανώτερος Αναλυτής Χρίστος Θεοφίλου.

Σε δηλώσεις του στη StockWatch, κληθείς να σχολιάσει τις αυξήσεις επιτοκίων και πώς θα μπορούσε να περιοριστεί αυτός ο αντίκτυπος, δεδομένης της οικονομικής αβεβαιότητας και των αυξήσεων των τιμών που επιβαρύνουν τους δανειολήπτες και τους καταναλωτές γενικότερα, απάντησε ότι «τα υψηλότερα επιτόκια είναι κάτι που βλέπουμε να επηρεάζει τις τράπεζες και τους δανειολήπτες σε όλη την Ευρώπη και σε πολλές άλλες χώρες σε όλο τον κόσμο».

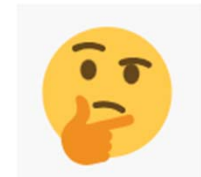
- <https://www.stockwatch.com.cy/el/article/diavathmiseis-xenon-oikon-oikonomia-trapezes/sfina-moodys-gia-kerdi-apo-epitokia>

Ψηφιοποίηση

- Παρατηρούμε σημαντικές προσπάθειες από τις τράπεζες να υιοθετήσουν την ψηφιοποίηση.
- Οι τραπεζικές προμήθειες λογικά χρησιμοποιούνται ως τρόπος ενθάρρυνσης της ψηφιοποίησης, αλλά και κέρδους.

Παρατηρούμε όμως ακόμα:

- Ετήσιες χρεώσεις σε βασικές χρεωστικές κάρτες
- Ετήσια τέλη σε βασικούς τραπεζικούς λογαριασμούς.
- Ετήσια τέλη για «συντήρηση λογαριασμού»
- Αυξήσεις στα παραπάνω τέλη με την πάροδο του χρόνου.

- Πώς συνάδουν οι πιο πάνω χρεώσεις με ενθάρρυνση της ψηφιοποίησης;

Ψηφιοποίηση

Ποντάρουν στον ψηφιακό μετασχηματισμό οι τράπεζες

23/03/2023 06:52

Σε ατομικό (retail) επίπεδο πολλές τυποποιημένες συναλλαγές έχουν φτάσει το 90%.

Μήπως θα πρέπει να μειωθούν δραματικά τα τέλη;

Ξεκάθαρη η στροφή στο online banking

Τράπεζα, η στροφή των πελατών στα εναλλακτικά κανάλια είναι ξεκάθαρη, καθώς τον Ιανουάριο του 2023 το 46% των συναλλαγών πραγματοποιείται μέσω Online banking, το 41% στις ATM και μόλις το 13% στα καταστήματα.

Παράλληλα, σήμερα το 97,7% των μεταφορών χρημάτων πραγματοποιείται μέσω του Online Banking.

Επίσης, το 77,7% των καταθέσεων πραγματοποιείται μέσω ATM – ξεπερνώντας πλέον κατά πολύ τον παραδοσιακό τρόπο της κατάθεσης χρημάτων στα ταμεία της Τράπεζας – που έχουν πλέον περιοριστεί στο 22,3%.

Το 96% των αναλήψεων πραγματοποιείται σταθερά από τις ATM.

- <https://www.stockwatch.com.cy/el/article/trapezes/pontaroy-n-ston-psifiako-metashimatismo-oi-trapezes>

Χρηματοοικονομική Εκπαίδευση & Παιδεία

- Ταυτόχρονα, πώς μπορεί να προχωρήσει η ψηφιοποίηση χωρίς σημαντική βελτίωση του χρηματοοικονομικού αλφαριθμητισμού μέσω της χρηματοοικονομικής εκπαίδευσης;

Πρόταση:

- Γιατί να μην διαθέσετε κάποιους τραπεζικούς υπαλλήλους για να εκπαιδεύσουν τους πελάτες μερικές ημέρες το χρόνο;
- Αυτό μπορεί να συμβεί σε σχολεία, πανεπιστήμια ή/και άλλες δημόσιες εκδηλώσεις που έχουν προγραμματιστεί για συνταξιούχους, ανέργους και άλλους που μπορεί να θέλουν να μάθουν e-banking.

Ευχαριστώ / Thank you

- Contact: Andreas Milidonis
- Email: Andreas.Milidonis@ucy.ac.cy
- Phone number: +357 22 89 3626
- Web: <http://amilidonis.com/>

Twitter: @A_Milidonis